

Rio Tinto

Decembar 2009.
www.riotinto.com

Naš način rada

Opšti kodeks poslovnog ponašanja

Rio Tinto

Rio Tinto je svetski lider u pronalaženju, iskopavanju i preradi mineralnih resursa. Grupu čine Rio Tinto plc, kompanija registrovana na berzama u Londonu i Njujorku, i Rio Tinto Limited, koja je registrovana na australijskoj berzi. Mi nastojimo da radimo kao jedinstvena organizacija koja maksimalno koristi prednosti standardnih i zajedničkih pristupa za svaku aktivnost.

Cilj Grupe je da pronalaženjem, razvojem, iskopavanjem i preradom prirodnih resursa na održiv način, maksimalizuje prihod našim akcionarima. Naša strategija je da investiramo i vodimo velike, dugoročne, efikasne rudnike i poslove, a da se pri tome ne vodimo isključivo vrstom sirovina, već radije njihovim kvalitetom.

Glavni proizvodi su aluminijum, bakar, dijamanti, ugalj, uran, zlato, industrijski minerali (borati, titanijum dioksid, so, talk) i ruda gvožđa. Naše aktivnosti su rasprostranjene po celom svetu, ali su veoma zastupljene u Australiji i Severnoj Americi, sa značajnim poslovanjem u Južnoj Americi, Aziji, Evropi i na jugu Afrike.

Svuda gde Rio Tinto posluje, glavni prioriteti su nam zdravlje i bezbednost naših radnika, doprinos održivom razvoju i integritet našeg poslovanja. Blisko saradujemo sa zemljama domaćinima i lokalnim zajednicama, poštujemo njihove zakone i običaje i obezbeđujemo poštenu podelu prednosti i mogućnosti.

Poštovani kolega

Naš način rada

Reputacija koju je Rio Tinto stekao radeći odgovorno, ima najznačajniju ulogu u našem uspešnom poslovanju i sposobnosti da ostvarimo prihod akcionarima.

Naš ugled proizilazi iz naše četiri osnovne vrednosti, koje određuju suštinu toga ko smo mi i ko ćemo biti. To su: odgovornost, poštovanje, timski rad i integritet.

Ove vrednosti se izražavaju putem principa i standarda poslovanja koji su navedeni u brošuri *Naš način rada*. Oni definišu način na koji upravljamo ekonomskim, socijalnim i ekološkim izazovima naših aktivnosti i važne su radi ostvarivanja naše predanosti da doprinesemo održivom razvoju.

Dela govore više od reči. Ponašanje svakog od nas utiče na naš rad i na to kako svet gleda na Rio Tinto. Brošura *Naš način rada* je naša savest. Naše ponašanje će dovesti do uspeha koji ćemo s ponosom da delimo i koga će svi da primete.

Radeći u skladu s našim vrednostima, pomoći ćemo održanju dugoročnog poslovnog uspeha kroz ohrabrivanje efikasnijih i produbljenijih odnosa sa našim lokalnim zajednicama.

Molimo vas da odvojite vreme za čitanje i razumevanje brošure *Naš način rada* i koristite je kao stalni podsetnik u vašem radu.

Jan du Plessis
Predsednik

Tom Albanese
Generalni direktor

Decembar 2009.

Sadržaj

O brošuri Naš način rada	5	Resursi Grupe i upravljanje informacijama	23
Korporativna odgovornost i održivi razvoj	5	Interne kontrole i arhiva Grupe	23
Kako da koristite brošuru <i>Naš način rada</i>	6	Korišćenje imovine Grupe od strane zaposlenih	23
		Korišćenje elektronskih sredstava od strane zaposlenih	24
Namena brošure Naš način rada	7	Poverljive informacije	25
Na koga se odnosi?	7	Intelektualna svojina	25
Naša odgovornost	7	Tajnost podataka	26
Primena i usaglašavanje	8		
Postavljanje pitanja i prijava prekršaja	9	Odnosi sa vladom, medijima i investitorima	27
<i>Speak-OUT (govori slobodno)</i>	10	Odnosi sa vladom	27
		Politički angažman	27
Radno mesto	11	Komunikacija sa medijima i investitorima	28
Bezbednost	11	Otvorenost	28
Zdravlje	11		
Zapošljavanje	12	Prilog	
Oštećenja prouzrokovana drogama i alkoholom	13	Međunarodni dogovori i sporazumi	
Obezbeđenje poslovanja	13	koje Rio Tinto podržava	29
Ljudska prava, zajednice i životna sredina	14		
Ljudska prava	14		
Zajednice i lokalno stanovništvo	14		
Pristup zemljištu	15		
Životna sredina	16		
Poslovni integritet	18		
Sukob interesa	18		
Pitanja konkurencije/monopola	19		
Mito i korupcija	19		
Pokloni i reprezentacija	20		
Dobri poslovni običaji	21		
Međunarodni poslovi	21		
Zloupotreba povlašćenih informacija	22		

O brošuri *Naš način rada*

Korporativna odgovornost i održivi razvoj

Brošura *Naš način rada* je naš opšti kodeks poslovnog ponašanja. Sadrži principe i standarde ponašanja koji ponovo potvrđuju našu odanost korporativnoj odgovornosti.

Prošlo je više od decenije kada je 1997. objavljeno prvo izdanje brošure *Naš način rada*. Očekivanja i propisi koji okružuju korporativne odgovornosti se menjaju, a sa time se razvijalo i naše poslovanje. Zbog toga je brošura *Naš način rada* dopunjena 2003. godine.

Ovo treće izdanje predstavlja kontinuitet u našoj odanosti poslovanju sa integritetom. Od nas to zahteva poštovanje strogih standarda upravljanja korporacijom i doprinos održivom razvoju. U stvari, naš fokus na održivom razvoju – ekonomski napredak, društveno blagostanje, upravljanje životnom sredinom – određuje okvir u kome se odvija naše poslovanje i pojavljuje se kao najvažnija tema u ovom dokumentu. Ispunjenje naše obaveze održivog razvoja znači ugrađivanje principa održivog razvoja kao sastavnog dela naših poslovnih planova i procesa donošenja odluka.

Brošura *Naš način rada* nije dovoljna sama po sebi. Standardi ponašanja koje ona sadrži inspirisani su sa četiri suštinske vrednosti kompanije Rio Tinto: odgovornost, poštovanje, timski rad i integritet. Ona takođe opisuje obaveze koje smo dobrovoljno prihvatili.

Većina sadržaja brošure *Naš način rada* izvedena je i podržana u opsežnom sistemu Rio Tintovih smernica. Međutim, brošura *Naš način rada* nema dovoljno detalja da objasni svaki aspekt svih smernica i standarda Grupe. Osim toga, ona ne obuhvata smernice i procedure specifičnih proizvodnih grupa ili poslovnih jedinica, koje ustanovljavaju dodatne zahteve u našem ponašanju. Stoga moramo biti svesni naše odgovornosti da budemo upoznati ne

samo sa brošuram *Naš način rada* nego i sa svim dodatnim smernicama i standardima firme Rio Tinto koje se odnose na našu posebnu oblast rada.

Sve smernice i standardi Grupe stoje na raspolaganju preko intraneta ili možete zatražiti kopiju od osoblja Kadrovske službe. Za one koji čitaju elektronsku verziju ovog dokumenta, relevantne smernice i standardi su poređani prema naslovu i preko internet linkova.

Mnogi termini u brošuri *Naš način rada* su međusobno povezani. Nastojali smo da teme obradimo samo jednom – i da koristimo vežbe, pitanja i odgovore, i pomoćne reference da bi bolje objasnili namere i očekivanja svake oblasti.

Brošura *Naš način rada* usvojena je na odboru kompanije Rio Tinto, nakon internih i eksternih konsultacija. Rio Tinto će nastaviti da se bavi pitanjima kako se budu pojavljivala, da bi obezbedio da brošura *Naš način rada* ostane relevantna i u budućnosti.

Referentni materijal

Politika održivog razvoja

Naš način rada nije dovoljan sam po sebi

Kako da koristite brošuru *Naš način rada*

- Znati da se brošura *Naš način rada* primenjuje na širu grupu ljudi od zaposlenih Grupe (vidi deo: “Na koga se odnosi”);
- Razumeti svoju odgovornost navedenu u delu “Naša odgovornost”;
- Upoznati se sa raznim temama obuhvaćenim u brošuri *Naš način rada* i kako se oni odnose na vašu oblast rada; i
- Biti svestan opcija koje su na raspolaganju u delu “Postavljanje pitanja i prijava prekršaja” tako da budete spremni ukoliko imate pitanja ili hoćete da prijavite kršenje principa brošure *Naš način rada*.

Namena brošure *Naš način rada*

Na koga se odnosi?

Brošura *Naš način rada* namenjena je direktorima, službenicima i zaposlenim u kompaniji Rio Tinto, njenim podružnicama i kompanijama koje kontroliše.

Takođe se od konsultanata, agenata, ugovarača i dobavljača kompanije Rio Tinto očekuje da se preko odgovarajućih ugovornih aranžmana i smernica za nabavku u svim njihovim poslovanjima sa Grupom ili u ime Grupe prilagođavaju principima brošure *Naš način rada*. Treba da obezbedimo da su oni obavesteni o sadržaju brošure tako da ih ili uputimo na internet stranicu www.riotinto.com ili da im damo štampanu brošuru, ukoliko nemaju pristup internetu.

Rio Tinto veruje da su principi sadržani u brošuri *Naš način rada* univerzalni. U našem poslovanju sa zajedničkim partnerima i kompanijama u kojim učestvujemo, a ne kontrolišemo ih, učinićemo sve napore da obezbedimo da se standardi poslovanja sadržani u brošuri *Naš način rada* uvek poštuju.

U brošuri *Naš način rada*, termini “kompanija”, “Grupa”, “Rio Tinto”, ili “Rio Tinto Grupa” se odnose na Rio Tinto plc i Rio Tinto Limited i sve njene podružnice, pridružene kompanije ili druge pravne subjekte u kojima Rio Tinto plc i/ili Rio Tinto Limited ima kontrolu.

Referentni materijal

Rukovođenje u kompaniji Rio Tinto
(kompetencije rukovodstva)

Link na pitanja i odgovore

Naša odgovornost

Svako od nas je odgovoran da radi sa integritetom kada nastupa u ime kompanije Rio Tinto.

U svim zemljama u kojim poslujemo, od svog osoblja kompanije Rio Tinto, očekuje se da se pridržava zakona, principa brošure *Naš način rada* i smernica i standarda kompanije. Nepoznavanje zakona je neprihvatljiv razlog za nepridržavanje, tako da svi moramo biti upoznati sa zakonima koji se primenjuju, a odnose se na naš posao.

Kada se suočimo sa donošenjem poslovne odluke, trebalo bi sebi da postavimo nekoliko pitanja:

- Da li je to u skladu sa zakonom?
- Da li su moje akcije u skladu sa brošurom *Naš način rada* i smernicama i standardima kompanije Rio Tinto?
- Da li će biti ikakvih direktnih ili indirektnih negativnih posledica po kompaniju Rio Tinto?
- Šta bi moja porodica, prijatelji ili susedi mislili o mojim akcijama?
- Da li je bolje da ovo ostane tajna?
- Da li bih hteo da moje akcije budu objavljene na naslovnoj strani novina?

Ukoliko vam je neugodno zbog bilo kojeg odgovora, najbolja reakcija je da to ne radite. Ukoliko niste sigurni šta da radite, trebalo bi da pročitate odgovarajući deo brošure *Naš način rada*, razgovarate sa vašim menadžerom ili, ukoliko to više volite, obratite se bilo kome ko je u ovom dokumentu naveden kao kontakt osoba.

Ukoliko ste u nedoumici da li da primenite brošuru *Naš način rada* ili lokalne zakone, primenite ono što je obavezujuće ili konsultujte odsek Rio Tinta zadužen za usaglašenost.

Ukoliko ste svesni ponašanja koje je u suprotnosti sa zakonom, principima brošure *Naš način rada* ili smernicama i standardima kompanije Rio Tinto, odgovorni ste (u skladu sa lokalnim zakonima) da o tome izvestite, koristeći jedan od mehanizama izveštavanja iznesenim u delu “Postavljanje pitanja i prijava prekršaja.”

Kršenje zakona, principa brošure *Naš način rada* ili Rio Tinto smernica i standarda može da dovede do disciplinske akcije, uključujući i otkaz. Pored toga, bilo kojem konsultantu, agentu, saugovaraču ili snabdevaču koji ne poštuje principe brošure, ugovor može da se prekine ili ne obnovi.

Radnici na rukovodećim položajima imaju posebnu odgovornost da služe svojim primerom. Trebalo bi da obezbede da su zaposleni i saugovarači pod njihovim nadzorom upoznati i da se prilagođavaju principima brošure *Naš način rada*.

Referentni materijal

Rukovođenje u Rio Tinto
(kompetencije rukovodstva)

Link na pitanja i odgovore

Primena i usaglašavanje

Mi imamo opsežan skup standarda i sistema rukovođenja radi obezbeđivanja ispravne primene i poštovanja *Našeg načina rada*.

Efikasan kodeks ponašanja kao što je brošura *Naš način rada*, više je od običnog papira ili elektronskog dokumenta. Mora da ima svoju snagu tako što će biti poznat svim zaposlenim i živeti kroz njihove akcije.

Središnji deo našeg programa usaglašavanja je *Standard usaglašavanja* kompanije Rio Tinto. On daje okvir za usaglašavanje sa zakonom, principima brošure *Naš način rada* i našim smernicama, standardima i sporazumima. Naš okvir usaglašavanja zahteva:

- Korporativnu obavezu i odgovornost;
- Identifikaciju obaveza i rizika usaglašavanja;
- Upravljanje tim rizicima;
- Aktivno predupređenje (npr. obuka i operativne procedure);
- Istragu i praćenje;
- Nadzor i preglede; i
- Izveštavanje i čuvanje podataka.

Referentni materijal

Standard usaglašavanja
Politika i standard rizika
HSEQ standard sistema upravljanja

Link na pitanja i odgovore

Primena brošure *Naš način rada* – nastavak

Postavljanje pitanja i prijava prekršaja

Postoji niz opcija dostupnih zaposlenima koji imaju pitanja ili bi hteli da prijave prekršaje zakona, principa brošure *Naš način rada* ili sa tim povezanih smernica i standarda.

Možete da:

- Razgovarate sa vašim rukovodiocem ili nadzornikom – često je to najbolja osoba za prvi kontakt;
- Koristite formalne interne procese kao što su Sistemi fer tretmana ili Procesi formalne žalbe;
- Razgovarate sa osobljem kadrovske službe na vašem radnom mestu;
- U odgovarajućim okolnostima kontaktirate
 - advokata kompanije;
 - osoblje osiguranja kompanije;
 - Rio Tinto Compliance
- Koristite *Speak-OUT* (*govori slobodno*) sistem (vidi detalje na drugoj strani).

Sve informacije dobijene preko navedenih kanala biće dalje prosledene. Neće biti preduzeta nikakva akcija protiv bilo koga ko s dobrom namerom prijavi prekršaje zakona ili Rio Tinto smernica.

Pored toga, napravili smo online dokument sa pitanjima i odgovorima, sa ciljem davanja primera potencijalnih stvarnih životnih scenarija u vezi brošure *Naš način rada* i odgovore kako se odnositi prema njima.

Link na pitanja i odgovore

Za one sa elektronskom verzijom ovog dokumenta, internet linkovi će vas odvesti na pitanja i odgovore koji se odnose na razna pitanja i politiku u oblastima koje su obrađene u ovom dokumentu.

Speak-OUT (*govori slobodno*)

Zaposleni u Rio Tinto imaju pristup *Speak-OUT-u*, besplatnoj telefonskoj liniji koja služi da ozbiljne probleme i neprikladno ponašanje iznesu pred više rukovodstvo. Bilo da je to prevara, diskriminacija, uznemiravanje, nasilje, zakonski, politički ili normativni prekršaji, ili pitanja životne sredine, zaposleni mogu slobodno da govore o tome.

Speak-OUT je na raspolaganju 24 časa dnevno, 365 dana godišnje, sa podrškom na nekoliko jezika. Na pozive se javljaju uvežbani ispitivači. Korisnik ovog servisa ne mora da daje svoje ime. Ispitivači onda izveštavaju o pozivu više rukovodstvo, stvar se ispituje i preduzima odgovarajuća akcija. Svakog meseca sažeci poziva se šalju generalnom direktoru i globalnom rukovodstvu Usaglašavanja.

Nećemo tolerisati bilo koji oblik protivtužbe protiv zaposlenih koji s poštenom namerom koriste *Speak-OUT*.

Neke zemlje uvode ograničenja na takve linije u kompanijama, tako da će u tim zemljama *Speak-OUT* biti usklađen lokalnim zahtevima.

Informacije o *Speak-OUT*, uključujući lokalne telefonske brojeve za kontakt, na raspolaganju su na svakom radnom mestu.

Link na pitanja i odgovore

Radno mesto

Bezbednost

Stremimo radnom mestu bez incidenata i povreda. Naš cilj je poslovanje bez ijedne povrede.

Ponašanje svih doprinosi radnom mestu bez incidenata i povreda; potpuna i dosledna primena Rio Tinto bezbednosnih standarda, sistema i postupaka zahteva se gde god da poslujemo.

Rio Tinto gradi održivu bezbednosnu kulturu koja zahteva uvek prisutno i predano rukovodstvo, visok nivo učestvovanja svih zaposlenih i saugovarača i razvoj sistema učenja i aktivnog učestvovanja na radnom mestu. Naš HSE (zdravlje, bezbednost i životna sredina) okvir rizika zahteva od nas da se usmerimo na identifikaciju rizika, analize rizika i upravljanje rizikom, uključujući identifikaciju događaja male verovatnoće, koji bi, ukoliko se dese, mogli da imaju značajne posledice.

Referentni materijal

Politika bezbednosti
HSEQ standard sistema upravljanja
Svi korporativni bezbednosni standardi

Link na pitanja i odgovore

Zdravlje

Posvećeni smo zaštiti zdravlja i blagostanja.

Rio Tinto priznaje da je zdrav i produktivan radnik osnova našeg uspeha, pa smo mi posvećeni sprečavanju novih slučajeva profesionalnih bolesti. Naš cilj je da postignemo značajno smanjenje novih slučajeva iz godine u godinu, identifikacijom i kontrolom izloženosti radnog mesta i primenom programa zaštite zdravlja i blagostanja.

Mi imamo skup osnovnih standarda očuvanja zdravlja koji se odnose na najvažnija pitanja u vezi zdravlja, a primenjuju se kroz obrazovanje, obuku, sisteme i postupke.

Odabrali smo strateški pristup upravljanju rizikom od HIV/AIDS i aktivni smo u uspostavljanju zdravstvenih programa zajednica u oblastima gde poslujemo.

Referentni materijal

Zdravstvena politika
Politika održivog razvoja
HSEQ standard sistema upravljanja
Svi korporativni zdravstveni standardi

Link na pitanja i odgovore

Zapošljavanje

Mi poštujemo prava i dostojanstvo zaposlenih, kako u našim preduzećima tako i kod naših poslovnih partnera.

Poštovanje je najvažnije za harmoniju na radnom mestu, gde su zagwarantovana prava zaposlenih i dostojanstvo, bez zastrašivanja, diskriminacije ili bilo koje vrste prinude.

U tu svrhu mi:

- zabranjujemo diskriminaciju na bazi rase, pola, etničkog porekla, religije, starosti, seksualne orijentacije, politike ili na bazi bilo koje lične karakteristike zaštićene zakonom, ali još uvek ostaje pravo Grupe da pravi izuzetke u korist zapošljavanja lokalne radne snage kada to lokalni zakoni dozvoljavaju;
- visoko vrednujemo raznolikost i podržavamo zapošljavanje iz širokog spektra kultura i rasa, kao i jednako tretiranje polova;
- zabranjujemo upotrebu neprikladnog jezika na radnom mestu, uključujući kletve, psovanje, vulgarnost ili verbalno zlostavljanje;
- ne dozvoljavamo prinudu ili zastrašivanje na radnom mestu;
- sprečavamo i ne dozvoljavamo korišćenje prisilnog rada ili zapošljavanja dece;
- priznajemo pravo svih radnika da sami odaberu da li će biti članovi sindikata i tražiti kolektivne ugovore;

- primenjujemo pravičan i jasan sistem nagrađivanja; i
- radimo na unapređenju radnih sposobnosti i veština redovnim praćenjem učinka i sprovođenjem obrazovanja, obuke i instrukcija prema potrebi.

Seksualno ili drugo uznemiravanje na radnom mestu se ne toleriše u Rio Tintu. Seksualno uznemiravanje može da podrazumeva neželjena seksualna delovanja, seksualne viceve, suptilan ili otvoren pritisak za seksualne usluge, seksualne aluzije i uvredljive predloge. Uznemiravanje na radnom mestu podrazumeva pretnje, zastrašivanje, maltretiranje i podvrgavanje pojedinaca podsmehu ili isključivanju.

Referentni materijal

Politika i uputstva za ljudska prava
Politika održivog razvoja

Link na pitanja i odgovore

Radno mesto – nastavak

Oštećenja prouzrokovana drogama i alkoholom

Dok radimo u Rio Tinto ili na njenom posedu, ne smemo posedovati niti konzumirati ilegalne droge ili imati oštećenja prouzrokovana drogama i alkoholom.

Za bezbednost, dobrobit i produktivnost naših zaposlenih, neophodno je da donosimo najbolje odluke. Takođe treba da budemo istrajni da bismo bili konkurentni u današnjem poslovnom okruženju. Stoga hoćemo da naša moć rasuđivanja svo vreme bude jasna i neoštećena drogama ili alkoholom.

Referentni materijal

Zdravstveni standard – Sposobnost za rad

Link na pitanja i odgovore

Obezbeđenje poslovanja

Zalažemo se za zaštitu naših radnika, imovine i ugleda i da obezbedimo elastičnost našeg poslovanja kada je suočeno sa krizom, katastrofom ili bilo kojim slučajem koji bi mogao da utiče na kontinuitet poslovanja.

Dobra bezbednost i elastičnost u krizi omogućava da Rio Tinto radi efikasno tako što ćemo obezbediti da naša sposobnost kreira vrednosti.

Referentni materijal

Globalni standardi bezbednosti i uputstva

Link na pitanja i odgovore

Ljudska prava, zajednice i životna sredina

Ljudska prava

Mi podržavamo i poštujemo ljudska prava dosledno Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i aktivno nastojimo da ne postanemo saučesnici u kršenju ljudskih prava koje čine drugi.

Mi imamo jasne procedure za tretiranje pitanja ljudskih prava u našem poslovanju. Unapređujemo zdrave odnose i izbegavamo građanske sukobe gde god da se nalazimo. Rio Tinto poštuje i podržava dostojanstvo, dobrobit i prava zaposlenih u Grupi, njihovih porodica i zajednica u kojima poslujemo.

Tamo gde su ta prava ugrožena, mi nastojimo da se poštuju međunarodni standardi i da izbegnemo situacije koje bi se mogle tumačiti kao odobravanje kršenja ljudskih prava.

Referentni materijal

Globalni standardi bezbednosti i uputstva

Link na pitanja i odgovore

Zajednice i lokalno stanovništvo

Nastojimo da izgradimo trajne odnose sa našim susedima koji pokazuju uzajamno poštovanje, aktivno partnerstvo i dugoročno poverenje.

Gde god da poslujemo, naš rad na odnosima sa zajednicom integrisan je u projekat i operativno planiranje. Trudimo se da se prilagodimo različitim kulturama, stilovima života, sklonostima, nasleđu i percepcijama naših suseda.

Poštujuemo raznolikost lokalnog stanovništva, uzimajući u obzir jedinstvene i važne interese koje imaju u vezi zemlje, vode i životne sredine, kao i njihovu istoriju, kulturu i tradiciju.

Mi promoviramo saradnju na međunarodnim, nacionalnim, regionalnim i lokalnim nivoima. Trudimo se da obezbedimo konsultovanje sa zajednicama na način i na jeziku koji oni razumeju, pre nego što započnemo nove poslove, dok vodimo postojeće i kada ih zatvaramo na kraju njihovog produktivnog veka. Želimo da lokalne zajednice aktivno učestvuju u ekonomskoj aktivnosti koja proizilazi iz našeg poslovanja i podržavamo regionalne i projekte bazirane u zajednicama koji doprinose održivom razvoju, a bez stvaranja zavisnosti.

Referentni materijal

*Politike i standardi zajednica
Politika održivog razvoja*

Link na pitanja i odgovore

Ljudska prava, zajednice i životna sredina – nastavak

Pristup zemljištu

Nastojimo da dobijemo što širu podršku za naše projekte tokom životnog ciklusa naših aktivnosti.

Mi pristupamo zemljištu i koristimo ga, vršimo rehabilitaciju neizbežnih uticaja i radimo sa lokalnim zajednicama i stanovništvom kako bi na najefikasniji mogući način pomogli njihovim potrebama. U svim slučajevima, za to su potrebne stalne konsultacije sa lokalnim stanovništvom, javnim organima i drugim zainteresovanim stranama.

Mi prihvatamo da odgovor koji dobijemo može ponekad dovesti do toga da ne vršimo istraživanja ili ne razvijamo operacije, čak i kada imamo zakonom predviđene dozvole.

Mi smo pažljivi u procenjivanju budućeg uticaja naših aktivnosti, pogotovo u oblastima visoke zaštite ili značajnog nasleđa. Nastojimo da radimo s drugima na nadgledanju i smanjenju našeg uticaja. Po zatvaranju rudarskih operacija, obnavljamo teren u skladu sa najboljim standardima zaštite životne sredine, lokalnom praksom i relevantnim zakonima i propisima.

Prava na zemljište zasniva se na zakonu ili običajnom pravu a lokalne i nacionalne politike korišćenja zemlje mogu takođe da se razlikuju.

Naš cilj je da premostimo razlike između zakonskih i običajnih aranžmana kroz što bolje razumevanje pitanja o kojima se radi. Tamo gde je imovina direktno oštećena, posledice će biti procenjene i zajednički utvrđena naknada.

Referentni materijal

Standardi zatvaranja rudnika

Politika i standardi zajednica

Politika održivog razvoja

Politika i standardi koji se odnose na životnu sredinu

Link na pitanja i odgovore

Životna sredina

Izvrsnost u zaštiti životne sredine i briga o proizvodima od suštinskog su značaja za naš poslovni uspeh.

Mi ispunjavamo međunarodno priznate standarde i obaveze koji se tiču zaštite životne sredine, uključujući ISO 14001 sertifikat za upravljanje zaštitom životne sredine.

Imamo globalne standarde, strategije, ciljeve i sisteme upravljanja ekološkim rizicima. Identifikujemo prilike za poboljšanje ekološkog menadžmenta na svakom nivou istraživanja, razvoja rudnika, operacija i zatvaranja, kao i u procenama prilikom akvizicija ili prodaje resursa. Gde god moguće, sprečavamo ili minimalizujemo, smanjujemo i ispravljamo narušavanje životne sredine.

Preduzimamo strateški pristup poboljšanju životne sredine u ključnim oblastima kao što su:

- **Upravljanje i zaštita biološke raznolikosti:** Minimalizovanjem uticaja naših rudarskih aktivnosti na biološku raznolikost, težimo da zaštitimo ekološki sistem od koga zavisimo. Obavezujemo se da imamo pozitivan uticaj na biološku raznolikost. Da bismo to postigli, uz pomoć ključnih spoljnih interesnih grupa razvili smo strategiju biološke raznolikosti.

- **Održivo upravljanje vodom:** Za poslovanje kompanije Rio Tinto od suštinske važnosti je pristup vodi. Pristup vodi u budućnosti zavisi od našeg učinka i ugleda u upravljanju vodom na odgovoran i održiv način.
- **Klimatske promene:** Emisija gasova koji su rezultat ljudske aktivnosti, a dovode do efekta staklene bašte (GHGs) doprinose promeni klime. Smanjivanje uticaja ljudskog faktora na promene klime je važan međunarodni cilj. Ostvarenju tog cilja mi se priključujemo aktivno, praktično i jasno, što uključuje razvoj internih ciljeva za smanjenje emisije GHG gasova u našem poslovanju. Takođe radimo sa našim klijentima na smanjenju emisija koje su povezane sa našim proizvodima.
- **Briga o proizvodima:** Posvećenost brizi o našim proizvodima deo je doprinosa kompanije Rio Tinto održivom razvoju. Mi unapređujemo razumevanje punog životnog ciklusa i bezbedno korišćenje naših proizvoda. Svesni smo da delimo odgovornost za naše proizvode, od iskopavanja do recikliranja ili odlaganja proizvoda na otpad. Ova obaveza uključuje razumevanje upotrebe naših proizvoda i razvoj zdravstvenih i ekoloških podataka koji treba da omoguće bezbednu upotrebu na radnom mestu i od stane potrošača.

Ljudska prava, zajednice i životna sredina – nastavak

- **Planiranje zatvaranja rudnika:** Kompanija Rio Tinto tretira zatvaranje operativnih radova kao multi-disciplinarnu odgovornost. Naš *Standard zatvaranja* primenjen je globalno, na svakom nivou poslovnog ciklusa. Planovi upravljanja zatvaranjem radova su razvijeni da bi obezbedili održiv socijalni, ekološki i ekonomski rezultat i nakon što se poslovne operacije završe.

Referentni materijal

Politika životne sredine
Politika održivog razvoja
HSEQ standard sistema upravljanja
Svi korporativni standardi i strategije životne sredine
Izveštaj o stanju klime
Standard zatvaranja

Link na pitanja i odgovore

Poslovni integritet

Sukob interesa

Mi moramo da obezbedimo da se naše lične aktivnosti i interesi ne sukobljavaju sa našim odgovornostima prema kompaniji Rio Tinto. Važno je da se izbegne čak i privid sukoba interesa.

Sukob interesa može da postoji ako imate lični interes u odlukama koje se donose, iako bi trebalo da odluka bude bez pristrasnosti i u najboljem interesu za Rio Tinto. Ako mislite da biste mogli biti u situaciji sukoba interesa, trebalo bi da odmah sve relevantne detalje iznesete vašem rukovodiocu.

Sukob interesa može, između ostalog, da obuhvata:

- spoljašnji posao ili zaposlenje;
- spoljašnji poslovni odnos ili lična zainteresovanost za takav odnos sa dobavljačem, klijentom ili konkurentom;
- poslovni odnos u ime kompanije Rio Tinto sa osobom koja je rođak ili lični prijatelj ili sa kompanijom koju kontroliše takva osoba;
- pozicija u kojoj imate uticaj ili kontrolu nad ocenjivanjem rada ili nadoknadom za rad, osobe koja je rođak ili ljubavni partner;
- lično korišćenje ili odavanje poverljivih informacija kompanije Rio Tinto za sticanje profita, kao što su kupovina ili prodaja, ili savetovanje drugih da na bazi tih informacija kupuju ili prodaju imovinu kompanije Rio Tinto, proizvode ili sirovine; i

- prihvatanje lične koristi, kao što je nešto više od skromnog poklona ili reprezentacije, od osobe ili organizacije koja posluje ili namerava da posluje sa Rio Tintom u bilo kojoj vrsti poslovnih transakcija.

Da bi se izbegao sukob interesa mora da se upotrebi zdrav razum i ispravna procena.

Referentni materijal

Standard poslovnog integriteta
Principi nabavke u kompaniji Rio Tinto

Link na pitanja i odgovore

Poslovni integritet – nastavak

Pitanja konkurencije/monopola

Rio Tinto je privržen principima slobodne i fer konkurencije.

Naša politika je da se takmičimo odlučno i efikasno, ali uvek u skladu s važećim zakonima o konkurenciji/monopolu i propisima u svim zemljama u kojima poslujemo.

U skladu sa zahtevima *Antimonopolskog standarda* kompanije Rio Tinto, mi:

- održavamo minimalan kontakt sa našim konkurentima;
- ne otkrivamo, ne tražimo niti izmenjujemo sa konkurentima nikakve komercijalno osetljive informacije kao što su: cena, pregovori, kapaciteti, proizvodni troškovi, komercijalne strategije ili planovi, namere ponude, podela klijenata i tržišta;
- ne diskutujemo osetljive informacije u zajedničkim poslovima sa konkurentima ili potencijalnim konkurentima;
- ne diskutujemo komercijalno osetljive informacije kada učestvujemo u trgovinskim ili industrijskim udruženjima;
- vršimo evaluaciju poslovanja između konkurenata ili potencijalnih konkurenata, samo sa prethodnom dozvolom advokata Grupe; i

- prilikom obavljanja prodaje ili kupovine proizvoda sa konkurentom, razmenjujemo samo informacije koje su zahtevane propisima kako bi se transakcija mogla obaviti.

Ukoliko se pojavi bilo kakva sumnja o ispravnosti akcije koja treba da se preduzme, razgovarajte sa advokatom Grupe.

Referentni materijal

Antimonopolski standard

Link na pitanja i odgovore

Mito i korupcija

Rio Tinto zabranjuje podmičivanje i korupciju u bilo kom obliku, bilo direktno ili indirektno.

Ne nudimo, ne obećavamo, ne dajemo, ne zahtevamo niti prihvatamo bilo kakvu nepropisnu korist, bila ona direktna ili indirektna, za ili od:

- javnih službenika;
- političkih kandidata, partija ili partijskih službenika;
- lidera lokalnih zajednica ili drugih osoba na javnoj poziciji; ili
- bilo kojeg radnika iz privatnog sektora (uključujući osobe koje upravljaju ili rade za privatni sektor na bilo kom nivou)

u cilju dobijanja, zadržavanja ili direktnog poslovanja ili obezbeđenja bilo kakve druge nepropisne koristi u vođenju poslovanja.

Moramo biti svesni mogućnosti da se aranžmani s komercijalnim agencijama i dobrotvorni prilozima mogu koristiti kao paravan za podmičivanje. Svi agencijski aranžmani i dobrotvorni prilozima mogu da se prave samo u skladu sa standardima kompanije Rio Tinto *Poslovni integritet* i *Standardi protiv podmičivanja*.

Određene zemlje dopuštaju tzv. "plaćanje radi ubrzanja rešavanja", kao izuzetak koji je dopušten po lokalnom zakonu; međutim Rio Tinto zabranjuje takva plaćanja.

Ukoliko sumnjate u zakonitost plaćanja koje se od vas traži, uključujući plaćanja radi ubrzanja, potražite savet advokata grupe.

Referentni materijal

Standard Poslovni integritet
Standardi protiv podmičivanja

Link na pitanja i odgovore

Pokloni i reprezentacija

Pokloni i reprezentacija dati i primljeni kao nagrada ili podrška povlašćenom tretmanu nisu dopušteni.

U određenim okolnostima davanje i primanje skromnih poklona i reprezentacije je u potpunosti prihvatljivo. Na primer, poslovni ručak može da omogući opušten način razmene informacija. Međutim, u zavisnosti od veličine, učestalosti i okolnosti u kojima se priređuje, može značiti podmičivanje, političko plaćanje ili nepropisan uticaj.

Ključni test koji moramo da primenimo jeste da li bi pokloni ili reprezentacija mogli biti namenjeni ili čak interpretirani kao nagrada ili podrška za uslugu ili povlašćeni tretman. Ukoliko je odgovor pozitivan, oni su zabranjeni politikom kompanije Rio Tinto. Razmena poklona i reprezentacije, uključujući plaćanje putnih troškova, mora biti u skladu sa standardom kompanije *Poslovni integritet*.

Referentni materijal

Standard Poslovni integritet

Link na pitanja i odgovore

Poslovni integritet – nastavak

Dobri poslovni običaji

Naša politika je da poslove obavljamo pošteno i sa integritetom.

U našim odnosima s klijentima moramo biti otvoreni, koncizni i poštenu. Tamo gde su poređenja dozvoljena zakonom, moramo pošteno da poredimo naše proizvode, usluge ili radnike sa konkurencijom. Takođe, moramo da obezbedimo da naši proizvodi zadovolje sve relevantne zakonske odredbe koje se odnose na zdravlje i bezbednost.

Pri nabavci, Rio Tinto očekuje da učestvuje na fer i konkurentskom tržištu. Mi vršimo poštenu ocenu i proces selekcije svih potencijalnih dobavljača.

Od naših dobavljača zahtevamo da se drže svojih smernica koje podržavaju poštenu konkurenciju i integritet, zahtevamo poštovanje primenjivih zakona, standarda i propisa i zabranjujemo davanje ili primanje mita, uz obezbeđenje procesa usklađenosti.

Referentni materijal

*Standard Poslovni integritet
Principi nabavke u kompaniji Rio Tinto*

Link na pitanja i odgovore

Međunarodni poslovi

Mi poslujemo na globalnoj osnovi i stoga podležemo nacionalnim i lokalnim zakonima, pravilima i rizicima koji se razlikuju od jedne do druge zemlje. Posebno moramo da:

- obezbedimo da su plaćanja agentima ili distributerima uvek namenjena za obavljene

usluge i da su razumna s obzirom na prirodu tih usluga;

- obezbedimo da su porezi i carine koji se plaćaju javnim zvaničnicima legitimni i da ne predstavljaju podmičivanje;
- nikada ne razvijamo posao u stranoj zemlji u kojoj Rio Tinto nije prethodno obavljao neki posao, bez procene rizika i razgovora sa rukovodstvom i advokatom Grupe;
- budemo svesni poslovanja sa zemljama koje su uključene u sukobe ili pod međunarodnim sankcijama;
- poštujemo sve propise koji regulišu isporuku Rio Tinto proizvoda i usluga u zemlje uvoznice, kao i međunarodne trgovinske sporazume koji se primenjuju; i
- konsultujemo advokata Grupe za određene smernice koje se odnose na upravljanje poslovima kompanije u inostranstvu (uključujući članstvo u odborima direktora kompanija koje se nalaze u stranim zemljama)

Referentni materijal

*Politika i standardi rizika
Standard poslovnog integriteta
Standardi protiv podmičivanja*

Link na pitanja i odgovore

Zloupotreba povlašćenih informacija

Kada posedujemo povlašćene informacije ne smemo da trgovimo hartijama od vrednosti (npr. akcije, opcije, itd.) ili da otkrivamo takve informacije članovima porodice, prijateljima ili bilo kom drugom licu. Moramo takođe da obezbedimo obradu takvih informacija sa odgovarajućom pažnjom.

Rio Tinto ima pravila koja direktorima i radnicima sa pristupom povlašćenim informacijama nalažu kako da postupaju sa hartijama od vrednosti kompanije. Tim pravilima se od njih zahteva da pre trgovanja traže dozvolu od sekretara kompanije, kako bi se obezbedilo da ne poseduju povlašćene informacije. Potvrda se ne daje tokom “zatvorenih perioda”, koji slede odmah nakon objavljivanja godišnjih i internih rezultata. Bilo kakvo trgovanje u ime direktora ili zaposlenog sa povlašćenim informacijama od strane članova porodice i drugih “povezanih osoba”, takođe su regulisani pravilima.

Ukoliko imate pristup povlašćenim informacijama, ne smete trgovati hartijama od vrednosti ili drugima otkrivati informacije o njima, uključujući članove vaše porodice. Morate takođe da preduzmete sve opravdane korake da obezbedite da informacije ostanu poverljive.

Povlašćena informacija predstavlja informaciju koja nije javno dostupna i, ako jeste javno dostupna, verovatno bi:

- imala značajan uticaj na cenu hartija od vrednosti kompanije Rio Tinto ili drugih kompanija; ili
- uticala na osobe pri odlučivanju da li da kupe ili prodaju te hartije od vrednosti.

Povlašćena informacija može da obuhvati, na primer, informacije o: finansijskim rezultatima, značajnom dobitku; zajedničkom ulaganju; velikim kapitalnim projektima, važnim ugovorima, ponudama za preuzimanje; podacima o proizvodnji i prodaji.

Referentni materijal

*Korporativna politika i standard upravljanja
Pravila o trgovanju hartijama od vrednosti
kompanije Rio Tinto*

Link na pitanja i odgovore

Resursi Grupe i upravljanje informacijama

Interne kontrole i arhiva Grupe Svi podaci Grupe moraju da daju istinitu i poštenu sliku našeg poslovanja.

Moramo da obezbedimo da su sve finansijske transakcije uredno registrovane u skladu sa računovodstvenim postupcima kompanije Rio Tinto. Vođenje istinitih i tačnih podataka odnosi se i na sve nefinansijske podatke Grupe od istraživanja tokom poslovanja do zatvaranja posla.

Ne smemo namerno da prouzrokuje da podaci Grupe na bilo koji način budu netačni, niti da stvorimo ili učestvujemo u stvaranju podataka koji imaju za cilj da sakriju neku nepravilnost.

Održavamo dosledan sistem interne kontrole koji uključuje analize rizika i preglede naših finansijskih, operativnih i kontrola usklađenosti. Svake godine vođe poslova Grupe ispunjavaju detaljan upitnik kao potvrdu da se interne kontrole obavljaju efikasno. Mi sledimo odgovarajuće računovodstvene i smernice o izveštavanju, primenjujemo ih konzistentno i dajemo razumno i obazrivo mišljenje.

Referentni materijal

Standard upravljanja informacijama
Raspored zadržavanja dokumenata kompanije Rio Tinto
Standardi bezbednosti informacija
Politika i standardi korporativnog upravljanja
HSEQ standard sistema upravljanja
Standard usaglašavanja
Uputstva za kontrolu

Link na pitanja i odgovore

Korišćenje resursa Grupe od strane zaposlenih Imovinu i finansijska sredstva kompanije Rio Tinto isključivo koristi Grupa.

Zbog toga ne smemo:

- prisvajati, koristiti ili preusmeravati imovinu ili finansijska sredstva za ličnu upotrebu ili korist;
- menjati ili uništavati imovinu Rio Tinta bez odgovarajuće dozvole; ili
- uklanjati imovinu ili koristiti usluge Rio Tinta bez prethodne dozvole rukovodstva.

Neke aktivnosti mogu biti korisne za Rio Tinto, kao i za samog radnika, a utvrđivanje razlike između te dve stvari može biti teško. Zato je važno da vaš rukovodilac unapred odobri bilo kakvu upotrebu imovine ili usluga koje nisu od isključive koristi za Rio Tinto.

Referentni materijal

Uputstva za kontrolu
Vidi takođe deo *Sukob interesa* na stranici 18

Link na pitanja i odgovore

Korišćenje elektronskih sredstava od strane zaposlenih Elektronska sredstva koja Rio Tinto daje na raspolaganje moraju biti korišćena odgovorno, namenski i etički.

“Elektronska sredstva” uključuju, na primer, elektronsku poštu, instant mesenđer, telefon, faks i internet pristup, baze podataka, voki-toki i zatvoreni TV sistem.

Elektronska sredstva kompanije Rio Tinto nikada ne smemo da koristimo na neprimereni način. Neki primeri neprimerenog načina korišćenja uključuju:

- bilo kakvo korišćenje koje se odnosi na materijal koji je uvredljiv, seksualno eksplicitan, klevetnički, diskriminatoran, izopačen, uznemiravajući ili nasilan;
- svesno izazivanje upotrebe, kopiranja ili distribucije bilo kojeg materijala (uključujući softver) na način da se krše obaveze poverljivosti ili autorska prava.
- online kockanje;
- angažovanje ili pomaganje u nezakonitim aktivnostima;
- angažovanje u aktivnostima za potrebe privatnog profita;
- angažovanje u neprofitnim ali neodobrenim aktivnostima;
- brisanje ili pokušaj da se unište elektronski podaci koji su ili je za očekivati da će biti zahtevani kao dokaz u nekom pravnom postupku ili kontrolnom pregledu; i
- namerno unošenje kompjuterskog virusa.

Povremeno korišćenje elektronskih sredstava kompanije Rio Tinto u lične svrhe, dopušteno je ako je umereno i ne kosi se sa radnim obavezama. Zloupotreba ove privilegije smatra se povredom radne discipline.

Rio Tinto zadržava pravo da nadzire i blokira korišćenje interneta, elektronske pošte i drugih elektronskih sredstava u bilo koje vreme, do mere odobrene domaćim zakonodavstvom. Rio Tinto mora da zadrži bilo šta što bi moglo da predstavlja poslovni zapis (kao što je elektronski dokument ili elektronska pošta) koliko god da je potrebno, čak i nakon odlaska radnika koji je napravio taj poslovni zapis.

Lična šifra mora biti čuvana na sigurnom sve vreme i ne sme da se deli sa drugim članovima osoblja.

Referentni materijal

Standard za prihvatljivo korišćenje elektronskih sredstava

Link na pitanja i odgovore

Resursi Grupe i upravljanje informacijama – nastavak

Poverljive informacije

Uvek moramo da štitimo poverljive informacije kompanije Rio Tinto kao i poverljive informacije koje smo dobili od drugih (kao što su klijenti ili dobavljači).

“Poverljive informacije” obuhvataju, na primer: tehničke informacije o proizvodima ili procesima; liste prodavaca ili nabavne cene; troškove, cene, strategije marketinga ili usluga; neobjavljene finansijske izveštaje; i informacije koje se odnose na prodaju imovine, udruživanja i preuzimanja.

Kod čuvanja poverljivih informacija moramo:

- biti pažljivi gde i kada diskutujemo o poverljivim informacijama kompanije Rio Tinto;
- biti pažljivi gde i kako ih čuvamo;
- ne otkrivamo ih niti ih koristimo za lični profit ili korist; i
- ne ulazimo u poverljive dogovore sa osobama izvan Grupe pre nego što utvrdimo šta je poverljivo.

Kada dođe do bilo kakve ponude ili zahteva za poverljivim informacijama, važno je da obe strane razumeju i prihvataju uslove pod kojima te informacije mogu biti primljene.

Referentni materijal

*Standard upravljanja informacijama
Principi nabavke u kompaniji Rio Tinto*

Link na pitanja i odgovore

Intelektualna svojina

Rio Tinto štiti svoju intelektualnu svojinu i poštuje prava intelektualne svojine drugih.

U intelektualnu svojinu se ubrajaju: patenti, autorska prava, robne marke i komercijalne tajne. Vlasnici intelektualne svojine imaju prava koja su im zagantovana zakonom. Naše robne marke i drugi oblici intelektualne svojine se ubrajaju među najvrednije resurse Grupe. Da bi ih zaštitili moramo da:

- se upoznamo sa svim internim smernicama i postupcima koji se odnose na intelektualnu svojinu i korišćenje marke;
- budemo svesni mogućnosti povrede naših prava na intelektualnu svojinu (neovlašćene upotrebe) od strane zaposlenih, klijenata, dobavljača i konkurencije;
- ne dozvolimo našim klijentima, dobavljačima ili poslovnim partnerima da koriste bilo koje ime ili marku kompanije Rio Tinto bez odgovarajućeg odobrenja; i
- obezbedimo da treća lica potpišu saglasnost o čuvanju tajne, ukoliko je to potrebno da se zaštiti naša intelektualna svojina.

Takođe moramo da pošujemo prava intelektualne svojine drugih, kao što su naši dobavljači ili klijenti. To je posebno važno da se zapamti pre nego što kopiramo ili distribuiramo pisane ili elektronske materijale.

Referentni materijal

Uputstva za kontrolu

Link na pitanja i odgovore

Tajnost podataka

Rio Tinto smatra zakonit i ispravan odnos prema ličnim podacima izuzetno značajnim.

“Lični podaci” su sve informacije koje se odnose na neku osobu koja se može identifikovati. Moramo da zaštitimo lične podatke naših sadašnjih i bivših akcionara, direktora, zaposlenih, dobavljača, klijenata i njihovih porodica ili informacije o najbližim rođacima prikupljene za poslovne svrhe.

U skladu sa zahtevima primenjivih zakona o privatnosti i zaštiti podataka, lični podaci su predmet kontrola za sprečavanje neovlašćenih ili nezakonitih obrada, slučajnih gubitaka, uništenja ili oštećenja.

Referentni materijal

*Standard privatnosti podataka
Standard upravljanja informacijama
Standardi bezbednosti informacija*

Link na pitanja i odgovore

Odnosi sa vladom, medijima i investitorima

Odnosi sa vladom

U poslovanju sa vladama ponašamo se u skladu sa najvišim etičkim standardima.

Odnosi sa vladama obuhvataju sve kontakte tokom poslovanja sa vladama, njihovim agencijama i predstavnicima, u nacionalnim i lokalnim pravosuđima širom sveta. U našoj saradnji sa vladama, mi:

- ćemo saradivati na svakom legitimnom zahtevu vlade za informacijama ili saradnji u kontrolnim pregledima, zadržavajući osnovna zakonska prava kompanije, kao što je zastupanje od strane advokata;
- moramo preduzeti odgovarajuće korake kako bismo zaštitili poverljivost pri podnošenju informacija bilo kojoj vlasti;
- ne smemo sprečavati radnika vlade u obavljanju njegovog posla, osim ako postoji pisani ugovor sa vladom, koji specificira pravnu prirodu usluga koje treba da se obave; i
- ograničiti poklone ili reprezentaciju koje pružamo predstavnicima vlade, tako da ni na koji način ne kršimo zakon niti kompromitujemo – ili da izgleda kao da kompromitujemo – pojedince ili Rio Tinto ni na koji način.

Razgovarajte sa vašim rukovodiocem ili advokatom Grupe ako imate bilo kakvih pitanja o vašim odnosima sa predstavnicima vlade.

Referentni materijal

Standard Poslovnog integriteta
Videti takođe delove – *Pokloni i reprezentacija* i *Politički angažman* na stranicama 20 i 27.

Link na pitanja i odgovore

Politički angažman

Rio Tinto se ne bavi, direktno ili indirektno, stranačkom politikom niti finansijski podržava političke partije ili pojedine političare.

Kompanija Rio Tinto iznosi svoja gledišta vladama i drugima o pitanjima koja su od značaja za njene poslovne interese i interese njenih akcionara, zaposlenih i ostalih koji su uključeni u naše aktivnosti. Unapređivanjem javnog dijaloga doprinosimo razvoju doslednog zakonodavstva i propisa koji su relevantni i odgovarajući za naše poslovne interese.

U politici kompanije Rio Tinto ništa nije usmereno ka ograničavanju pojedinaca da kao građani učestvuju u političkim aktivnostima.

Referentni materijal

Standard Poslovnog integriteta

Link na pitanja i odgovore

Komunikacija sa medijima i investitorima Sa medijima i investitorima komuniciramo na ispravan i dosledan način.

Za komunikaciju sa medijima, investitorima i analitičarima odgovorni su portparoli kompanije Rio Tinto. Bilo kakav upit mora biti prosleđen odeljenjima za odnose sa medijima i/ili odnose sa investitorima.

Portparoli kompanije Rio Tinto moraju da pokažu visok integritet i transparentnost pri uzdržavanju od neovlašćenog ili selektivnog otkrivanja informacija.

Ne smemo da lične stavove predstavljamo kao stavove kompanije Rio Tinto.

Referentni materijal

Politika i standardi Korporativnog upravljanja Standardi kontinuiranog objavljivanja

Link na pitanja i odgovore

Otvorenost

Posvećeni smo, principijelno i praktično, maksimalnoj otvorenosti koja je konzistentna sa dobrim rukovođenjem i poslovnom poverljivošću.

Rio Tinto daje pravovremene informacije o operativnom učinku i finansijskoj situaciji Grupe. Proveravamo njihovu tačnost i izbegavamo selektivno otkrivanje informacija. Neophodne informacije dajemo relevantnim agencijama u zemljama u kojima Grupa posluje i to proširujemo tamo gde Rio Tinto trguje akcijama, preko medija ili direktno, uključujući i naše internet stranice.

Rio Tinto odmah pruža sve informacije od kojih se može očekivati da imaju efekat na cene akcija, tako da se trgovanje hartijama od vrednosti odvija na informisanom tržištu. Zaposleni moraju da izveste svog rukovodioca o svakoj stvari koja bi mogla da ima materijalni efekat na hartije od vrednosti Grupe, čim dođu do tih saznanja.

Mi dobrovoljno dajemo detaljne izveštaje o rezultatima grupe i njenih poslova u održivom razvoju u godišnjim pregledima.

Referentni materijal

Politika i standardi Korporativnog upravljanja Standardi kontinuiranog objavljivanja

Link na pitanja i odgovore

Napomena o "izuzecima": Grupa bi u veoma retkim okolnostima nešto smatrala izuzetkom od principa brošure *Naš način rada*. Ako se izuzetak daje direktoru kompanije ili visokom rukovodiocu, mora da ga dodeli upravni odbor ili njegov Komitet za socijalnu i ekološku odgovornost i, ako se dodeli, o tome bi bili obavešteni i akcionari. Izuzetke bilo kojoj drugoj osobi razmatra globalni rukovodilac usaglašavanja i, ako ga dodeli, o tome izveštava Komitet.

Prilog

Neki međunarodni sporazumi, dogovori i konvencije koje kompanija Rio Tinto podržava

- **Extractive Industries Transparency Initiative**
- **Global Sullivan Principles of Social Responsibility**
- **International Chamber of Commerce Charter for Sustainable Development**
- **International Council on Mining and Metals Sustainable Development Framework**
- **International Labour Organisation (ILO) Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work**
- **International Labour Organisation Convention 169: Concerning Indigenous and Tribal Peoples in Independent Countries**
- **Kimberley Process**
- **OECD Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions**
- **OECD Guidelines for Multinational Enterprises**
- **Transparency International – Business Principles for Countering Bribery**
- **United Nations Global Compact**
- **United Nations Universal Declaration of Human Rights**
- **Voluntary Principles on Security and Human Rights**
- **World Economic Forum – Global Corporate Citizenship Initiative CEO Statement**
- **World Economic Forum – Partnering Against Corruption Initiative (PACI) Principles for Countering Bribery**

Ovo nije kompletna lista. Rio Tinto je pravio i druge dogovore pored ovih na listi, a vremenom mogu biti dodani i drugi.

Rio Tinto plc

2 Eastbourne Terrace
London W2 6LG
United Kingdom

T +44 (0)20 7781 2000

Rio Tinto Limited

120 Collins Street
Melbourne, Victoria 3000
Australia

T +61 (0)3 9283 3333